

WARMIŃSKO-MAZURSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
W OLSZTYNIE

**Resortowy program rozwoju instytucji opieki
nad dziećmi w wieku do lat 3**

Aktywny Maluch –

Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024

Olsztyn, 9 sierpnia 2024 r.

Instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 -województwo warmińsko-mazurskie-

Instytucja	liczba instytucji			liczba miejsc		
	razem liczba instytucji	Liczba instytucji gminnych	liczba instytucji prywatnych	razem miejsc opieki	JST	inne niż JST
Dzienny opiekun	64	16	48	432	80	352
Klub dziecięcy	26	1	25	502	40	462
Żłobek	114	38	76	4 608	2 095	2 513
Razem	204	55	149	5 542	2 215	3 327

W województwie warmińsko-mazurskim pozostaje **55 gmin tzw. białych plam**, na terenie których nie funkcjonują żadne instytucjonalne miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Przy czym, 4 z ww. gmin złożyły wnioski o utworzenie miejsc w ramach Programu Aktywny Maluch 2022-2029

Program Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024

- 15 lipca br. – ogłoszenie przez MRPiPS Programu Aktywny Maluch - **Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024** (zwany dalej Programem),
- Zadanie realizowane na podstawie art. 63c ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
- Program powstał na skutek zgłoszeń jednostek samorządu terytorialnego, w których nie ma potrzeby tworzenia dużej liczby miejsc z uwagi na małą liczbę urodzeń,

Cel Programu

Celem Programu jest zwiększenie dostępności terytorialnej i finansowej miejsc opieki u dziennych opiekunów w gminach, na terenie których nie funkcjonują żadne instytucje opieki dla dzieci w wieku do lat 3.

Wzrost dostępności miejsc opieki przyczynia się nie tylko do zwiększenia odsetka dzieci objętych opieką, ale także umożliwia łączenie życia zawodowego z rodzinnym i pozwala na zwiększenie zatrudnienia, zwłaszcza kobiet. Środki Programu umożliwią aktywizację zawodową rodziców, którzy dotychczas mierzyli się z brakiem dostępu do opieki instytucjonalnej.

Dzienny Opiekun

Dzienny opiekun może mieć pod opieką do 5. dzieci. W przypadku utworzenia 8 miejsc opieki i sprawowania jednocześnie opieki nad 8. dziećmi wymagane jest, aby dzienny opiekun korzystał z pomocy asystenta, np. wolontariusza, rodzica. Zgodnie z art. 38 ust. 1a ustawy dzienny opiekun może, za zgodą wszystkich rodziców, sprawować opiekę nad maksymalnie ośmiorgiem dzieci, a w przypadku gdy w grupie znajduje się dziecko, które nie ukończyło pierwszego roku życia, jest dzieckiem z niepełnosprawnościami lub wymaga szczególnej opieki, maksymalnie nad pięciorgiem dzieci - jeżeli co najmniej jedno z rodziców będzie sprawowało opiekę nad dziećmi razem z dziennym opiekunem. Dzienny opiekun może korzystać z pomocy wolontariuszy.

Więcej informacji na stronie: <https://www.gov.pl/web/rodzina/opieka-nad-dzieckiem-w-wieku-do-lat-3?page=1&size=10> ,

w tym dot. standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna.

Dzienny Opiekun

Dzienny opiekun sprawuje opiekę nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia. Zorganizowanie opieki sprawowanej przez dziennego opiekuna nie wymaga tak dużych nakładów finansowych, tak jak np. w przypadku utworzenia żłobka czy klubu dziecięcego. Opieka jest sprawowana w warunkach domowych, a czas sprawowania opieki przez dziennego opiekuna efektywniej dopasowany do czasu pracy rodziców.

Dziennym opiekunem może być osoba, która:

1. daje rękojmię należytego sprawowania opieki na dziećmi;
2. nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona;
3. wypełnia obowiązek alimentacyjny w przypadku, gdy taki obowiązek został nałożony na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd;
4. nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub nie została skazana prawomocnym wyrokiem za inne przestępstwo umyślne;
5. posiada warunki lokalowe zapewniające bezpieczną opiekę nad dzieckiem;
6. odbyła 160 godz. szkolenie albo 40 godz. szkolenie uzupełniające w tym z zakresu udzielania dziecku pierwszej pomocy jeśli posiada kwalifikacje pielęgniarki, położnej, opiekunki dziecięcej, nauczyciela wychowania przedszkolnego, nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej lub pedagoga wczesnej edukacji, terapeuty pedagogicznego albo ukończyła studia lub studia podyplomowe na kierunku lub specjalności wczesne wspomaganie rozwoju, wspomaganie rozwoju dzieci w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w żłobkach i przedszkolach, edukacja prorozwojowa, pedagogika małego dziecka, psychologia dziecięca, psychologia wspierania rozwoju i kształcenia lub psychologia wychowawcza
7. pracowała z dziećmi w wieku do lat 3 przez okres co najmniej 12 miesięcy bezpośrednio przez podjęciem zatrudnienia jako dzienny opiekun);
8. odbyła nie później niż 2 lata przed rozpoczęciem pełnienia funkcji dziennego opiekuna szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy.

Do kogo Program jest skierowany?

- gmin, na terenie których nie funkcjonuje żadna instytucja opieki nad dziećmi do lat 3 (lista w zał. nr 5 do Programu)
- gmin, w których nie jest planowana do utworzenia żadna instytucja w ramach umów o dofinansowanie do Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029
- każda gmina, która utworzy miejsca ma zagwarantowane środki na dofinansowanie funkcjonowania miejsc opieki do końca br.
- gmina może wnioskować o dofinansowanie do tworzenia i funkcjonowania miejsc opieki w ramach dziennego opiekuna, przy czym nie można utworzyć więcej niż dwóch dziennych opiekunów
- gminy mogą samodzielnie prowadzić miejsca opieki lub zlecać je podmiotom innym lub w ramach partnerstwa (pkt 3.1.2. Programu),

Program Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024

Łączny budżet Programu na tworzenie i funkcjonowanie nowych miejsc opieki

60 mln zł

z dotacji celowej budżetu państwa

do 300.000 zł na tworzenie

na max. 2 dziennych opiekunów

do 8.000 zł brutto na funkcjonowanie

na miesiąc na opiekuna

Harmonogram prac w ramach Programu

- **30 sierpnia br.** – termin na złożenie wniosku o dofinansowanie, w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy ePUAP na konto tut. Urzędu. Liczy się data wpływu do urzędu,
- **6 września br.** – Wojewoda przekazuje zakwalifikowane wnioski gmin do MRPiPS,
- **13 września br.** – MRPiPS ogłasza wyniki naboru wniosków na stronie www.gov.pl/rodzina
- **15 listopada br.** – weryfikacja dokumentacji i ostateczny termin na zawarcie umowy,
- **31 grudnia br.** – zakończenie zadania - ostateczny termin na wydatkowanie środków na tworzenie i funkcjonowanie (z zastrzeżeniem dat dokonania wpisu instytucji do Wykazu Dziennych Opiekunów),
- **15 stycznia 2025 r.** – rozliczenie zadania z Wojewodą,

FINANSOWANIE ZADANIA

- do 100% wydatków na realizację zadania może wynosić udział środków budżetu państwa w wydatkach na tworzenie nowych miejsc opieki u dziennego opiekuna (max. 2 dziennych opiekunów), jednak nie więcej niż 300 000 zł,
- do 100 % wartości wydatków na funkcjonowanie dziennego opiekuna może wynosić udział środków budżetu państwa, jednak nie więcej niż 8 000 zł brutto miesięcznie na jednego dziennego opiekuna,
- wydatki związane z realizacją obowiązku informacyjnego, mogą być pokrywane wyłącznie ze środków własnych gminy (pkt 5.2.2 Programu),
- dofinansowanie będzie wypłacane w formie zaliczki, tj. w sposób umożliwiający terminową realizację zadania (pkt 6.2.4 Programu).

Ważne!

- Wydatki na utworzenie nowych instytucji opieki w ramach Programu można ponosić do dnia dokonania wpisu instytucji opieki do Wykazu Dziennych Opiekunów, który może przypadać do dnia 31 grudnia 2024 r.
- Dofinansowanie funkcjonowania tworzonej instytucji opieki dotyczy okresu od dnia dokonania wpisu instytucji do wykazu dziennych opiekunów do dnia 31 grudnia 2024 r.

Wydatki na tworzenie

Dofinansowanie tworzenia nowych miejsc opieki dotyczy zadań realizowanych w okresie **od ogłoszenia Programu, tj. od 15 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.** (pkt 5.4.1. Programu).

Wydatki na tworzenie instytucji dziennego opiekuna (pkt 5.3.1. Programu) dotyczą wydatków majątkowych lub bieżących ponoszonych przez gminę związanych z: zakupem lokalu, adaptacją zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, zakupem i montażem wyposażenia.

Uzupełniająco do ww. można: dokonać zakupu wyposażenia instytucji, w tym zakupu pomocy dydaktycznych, specjalistycznego sprzętu dla dzieci ze szczególnymi potrzebami, zakupu wyposażenia i montażu placu zabaw wraz z ogrodzeniem i bezpieczną nawierzchnią, dostosowania otoczenia instytucji (altana śmietnikowa, chodnik, ogrodzenie, zieleni).

Koszty pośrednie – mogą stanowić 15% kosztów na realizację zadania dofinansowanych z bp i dotyczą: kosztów szkolenia, naboru i ubezpieczeń personelu, certyfikacji i pozwoleń, szkolenia i ubezpieczeń wolontariuszy, obsługi (zarządu, obsługi księgowej, prawnej, kadrowej), naboru dzieci, promocji i informacji o instytucji opieki nad dziećmi, prowadzenia rachunku bankowego i przelewów.

Ważne! W ramach Programu nie jest przewidziany etap składania oświadczeń o przyjęciu przydzielonych przez Ministra środków, zatem wojewodowie będą występować o środki dla zakwalifikowanych ostatecznych odbiorców wsparcia na podstawie wskazanych na wniosku wydatków oraz klasyfikacji budżetowej.

Wydatki na funkcjonowanie

Wydatki na funkcjonowanie (pkt 5.3.2. Programu):

- a) wynagrodzenia dziennego opiekuna wraz z pochodnymi od tego wynagrodzenia, pod warunkiem, że pod opieką dziennego opiekuna faktycznie będzie **choć jedno dziecko**,
- b) dostawy mediów (m.in. opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za usługi telefoniczne i internetowe),
- c) czynsz, najem, opłaty administracyjne dot. lokalu (m.in. Wywóz śmieci), w którym sprawowana jest opieka,
- d) wydatki związane z utrzymaniem czystości w instytucji opieki,
- e) zakup środków higienicznych,
- f) **Koszty pośrednie** – mogą stanowić 15% wydatków na realizację zadania dofinansowanych z bp i dotyczą: kosztów obsługi (zarządu, obsługi księgowej, prawnej, kadrowej), kosztów prowadzenia rachunku bankowego i kosztów przelewów.

Ważne! Miesięczna kwota dofinansowania nie może być jednak wyższa od miesięcznego kosztu funkcjonowania miejsc opieki w ramach instytucji dziennego opiekuna. W przypadku funkcjonowania instytucji przez niepełny miesiąc kalendarzowy, dofinansowanie przysługuje w pełnej wysokości pod warunkiem, że pod opieką dziennego opiekuna faktycznie będzie **choć jedno dziecko**.

!!! Wydatki bieżące na zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki dotyczą wszystkich wydatków związanych z funkcjonowaniem miejsc opieki, **z wyłączeniem wydatków poniesionych na zapewnienie wyżywienia** (pkt 5.5.3.).

Zakończenie realizacji zadania

W uzasadnionym przypadku może zostać przekroczony termin zakończenia określony w pkt 5.4. Programu, tj. 31 grudnia 2024r.. Zmiana powyższego terminu nie może wpłynąć na termin wykorzystania dofinansowania oraz środków własnych, tj. zmianie może ulec wyłącznie termin wpisu, ale pod warunkiem, że zakres rzeczowy zadania został zrealizowany, a koszty poniesione w terminie do 31 grudnia 2024 r.

Pkt 10.5. Programu - dopuszcza ponoszenie części wydatków związanych z tworzeniem instytucji dziennego opiekuna po terminie dokonania wpisu do wykazu dziennych opiekunów, jednak nie później niż do 31 grudnia 2024 r. Do wydatków tych należą: wydatki ujęte w kosztorysie realizacji zadania, które nie kolidują z możliwością przyjęcia dzieci do instytucji (np. prace zewnętrzne – wyposażenie placu zabaw, monitoring, ogrodzenie, bądź dodatkowe wyposażenie już funkcjonującej placówki, np. dodatkowy sprzęt w funkcjonującej kuchni itp.). Jednakże, ponoszenie ww. wydatków wymaga zgody Wojewody, wynikającej z analizy jednostkowego przypadku.

Ważne!

Ostateczni odbiorcy wsparcia, którzy otrzymają dofinansowanie do tworzenia miejsc opieki dla dzieci do lat 3, nie mogą wykorzystywać zakupionego lub dostosowanego lokalu do innych celów niż sprawowanie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przez okres 2 lat od 31 grudnia 2024 r., tj. do 31 grudnia 2026 r. (pkt 6.2.13 Programu).

Najważniejsze obowiązki

1. Złożenie do 30 sierpnia br. wniosku w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy ePUAP na konto tut. Urzędu (obowiązkowo podpisane podpisem elektr., wpisując w temacie „*Wniosek w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny Maluch - Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024 — nazwa_jst_której_dotyczy_wniosek*”), wraz z dokumentem potwierdzającym prawo do lokalu,
2. Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej dla dofinansowania,
3. Gromadzenie dowodów księgowych w celu udokumentowania każdego poniesionego wydatku, a także przedstawienia ich Wojewodzie w celu rozliczenia zadania w ustalonym przez Wojewodę zakresie i formie. Dowody księgowe mają wskazywać kto poniósł wydatek, w jakiej wysokości i na jaki cel,
4. Rozliczenie z Wojewodą otrzymanego dofinansowania oraz poddanie się kontroli,
5. Przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją zadania przez okres 5 lat od dnia zakończenia realizacji zadania,
6. Zapewnienie aktualności i poprawności danych w WDO, zgodnych ze stanem faktycznym i ich aktualizacja,
7. Przekazanie Wojewodzie, w ciągu 3 dni roboczych od dnia uzyskania wpisu do wykazu dziennych opiekunów drogą elektroniczną, co najmniej 5 zdjęć lokalu, w tym tablicy informacyjnej (wzór będzie dostępny na stronie www.MRPiPS),
8. Występowanie do Wojewody o zgodę na wszystkie zmiany w obszarze zakresu rzeczowego i finansowego zadania,
9. Bieżące informowanie o wszelkich problemach i zagrożeniach związanych z realizacją zadania.

Najważniejsze w Programie

1. Do 300 000 zł na utworzenie dziennego opiekuna (1 lub 2 w gminie) i do 8 000 zł na funkcjonowanie,
2. Jedna umowa zawierana z Wojewodą na tworzenie i funkcjonowanie,
3. Dofinansowanie tworzenia nowych miejsc opieki dotyczy zadań realizowanych w okresie od ogłoszenia Programu do dnia 31 grudnia 2024 r.
4. Dofinansowanie kosztów tworzenia i funkcjonowania do 100% ze środków budżetu państwa,
5. Nie jest przewidziany etap składania oświadczeń o przyjęciu środków dofinansowania,
6. Dofinansowanie będzie wypłacane w formie zaliczki,
7. Dofinansowanie do funkcjonowania przysługuje w pełnej wysokości, gdy pod opieką dziennego opiekuna faktycznie będzie chociaż jedno dziecko,
8. Brak wymogu 80% obsadzenia miejsc,
9. Brak wymogu prowadzenia wyodrębnionego rachunku dla środków dofinansowania,
10. Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń opiekunów dziennych w latach 2024–2027, na podstawie Uchwały Nr 64 Rady Ministrów z dnia **19 czerwca** 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego Programu „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024–2027,,,“
11. Zapewnienie dostępności miejsc, zadowolenie mieszkańców gminy i promocja działań,
12. Bardzo dobra współpraca z Warmińsko-Mazurskim Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie.

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

Wydział Polityki Społecznej

tel.: 89-523 22 59

sekrps@uw.olsztyn.pl

Kontakt w sprawie Programu:

Anna Koroń-Czubak – tel.: 89-523 26 86, akoros@uw.olsztyn.pl

Rafał Zujko - tel.: 89-523 25 17, rafal.zujko@uw.olsztyn.pl

Marta Chłusewicz – tel.: 89-523 27 58, marta.chlusewicz@uw.olsztyn.pl